

I gränslandsvärlden tillhör de allra flesta någon ätt, bara ett fåtal har tvingats lämna sin på grund av exempelvis personliga konflikter och dessa anser sig oftast ha bildat en ny ätt med bara sig själv som medlem. Det finns tusentals ätter bara i Gundarrike och många många fler i hela världen. Det ätter som beskrivs här är de som kommer få betydelse för lajven.

Ätternas funktion

Ätten är en mycket viktig faktor i en persons liv. Vid födseln finns en ceremoni där den nyfödda tas in i ätten. Att uppfostra barnet anses vara hela ättens uppgift och hela ätten hjälper till att lära barnet olika saker. När det är dags att gifta sig är det ätten som godkänner giftemålet. I teorin kan ätten även välja den som personen skall gifta sig med, men det är vanligare att man nöjer sig med att godkänna.

En del av de förhandlingar som äger rum i samband med giftermål, är vilken ätt paret skall komma att tillhöra. Den som kommer från den ätt som paret skall tillhöra brukar få ett övertag i förhållandet eftersom den känner de andra ättemedlemmarna och eftersom den andre vid skiljsmessa riskerar att bli ättlös.

Sedan kommer en av de saker som gör att ätterna har så stort inflytande. När det nygifta paret skall skaffa ett vasallarrende är det den ätt som de tillhör som lägger upp inköpspengen. Detta handlar om väldigt mycket resurser och ingen privatperson kan lägga upp de summor som behövs för att få ett ståndsmässigt vasallskap. Det går inte heller att låna för det finns i princip inga banker. Ett par där både dotter och son har föräldrar som är grevar kan antagligen sälja sina kläder, sina hästar och sina smycken och hamna på nivån svärdstagare. Om man inte får ett vasallskap kan man klara sig hyfsat ändå, som arbetare, men eftersom det är väldigt svårt att lägga undan på lite sikt så blir man aldrig rik.

Så när det är dags att skaffa vasallskapet till det nygifta paret så gäller det först att hitta ett som är ledigt och som passar. Efter förhandlingar med feodalherren om hur kontraktet skall vara utformat så är det dags för ätten att lägga upp inköpspengen. Då kommer ofta hela ätten dragande på en gång och med sig har de vad de kan hjälpa till med. Kor, grisar, får, hästar och allsköns djur trängs med skinn, kött, tunnor med ärtor, lådor med äpplen, vin och öl. En hel del tillverkat kommer också, svärd, plogar, tunikor, bord och bänkar. Och en summa i mynt också förstås. I princip skall allt levereras på samma plats inom loppet av några dagar, det är en enorm omfördelning av rikedommar, beroende på vilken nivå vasallskapet befinner sig.

Så sitter då paret där med sin nyinköpta markbit och häftar i skuld till sin ätt. Men det förväntas inte att den skulden skall betalas av. Det förväntas att när nästa par skall få ett arrande, då skall paret bidra med en lagom del till inköpspengen.

Det tar flera år att skrapa ihop såpass mycket att investeringen i inköpet av arrendet lönar sig, men det finns några aspekter på det där. Om man har fått ett stort arrende och är en duktig administratör eller om man är bra på affärer kan vasallskapet börja ge mer än vad som beräknades från början. Dessutom så får man ju sälja vasallskap själv.

Ätterna är sålunda viktiga för det är de som ger en person möjligheten att få en utkomst. En annan viktig anledning att känna lojalitet mot sin ätt är naturligtvis att man är släkt med de flesta och anser sig vara släkt med alla.

Ätternas dynamik

Vissa ätter går ju bakåt eftersom de inte har råd att skaffa några arrenden åt sina ungdomar, vilka då

blir medlemmar i andra ätter, men det vanliga är att ätterna växer, sakta men säkert. Om en ätt har växt sig stor så brukar något hända.

Om ätten är på lite lägre nivå i vasallsystemet och dess medlemmar är lite fattiga så brukar det snart bli ohållbart att hålla ättemöten. Det behövs ett ättemöte varje gång någon skall gifta sig och få ett arrende och om ätten är stor så kan det bli flera gånger per år. Om ätten växer så måste den spridas ut över en större yta och då blir det omständigare och dyrare att ta sig till ättemötena. Ätten brukar då välja att delas och ofta brukar de två ätter som blir resultatet hålla ett bra samarbete långt efter delningen. Detta händer ibland med rika ätter men det är mycket vanligare bland fattiga.

En ätt på lite högre nivå brukar snarare splittras därför att två framstående personer inte kommer överens. Inte sällan ställs saken på sin spets när två kandidater finns till ett attraktivt arrende. De två framträdande personerna träder på ättemötet och den ena av dem tar med sig sina anhängare och lämnar mötet. Ofta följer en budgivningsstrid om det aktuella arrendet och att det blir svårt med vem som skall få behålla namnet. Resultatet av alltihop blir ofta två ätter som är fientliga mot varandra långt efter att man glömt händelserna.

Ätten Bore

Var för bara tjugo år sedan en ätt med ett par baronskap och väldigt lite inflytande, men när Gundarrike började bygga en stor flotta stod ätten redo. De hade framförallt flera replagerier på sin mark, men även andra industrier, kunskaper och inte minst kontakter. De tjänade stora pengar i och med detta och blev en ätt som även de högadliga måste räkna med. På många sätt började de bete sig och behandlas som en högadlig ätt, inte minst genom att den hird som ätteöverhuvudet höll kunde mäta sig med de starkaste i riket. För fem år sedan inköpte ätten också ett av de nya grevskap som bildats av marken som tagits av Björnsrike och nu är ätten formellt en högadlig och därmed blir de inbjudna till riksdagens förmöte som en sådan.

Allmänt kan man ofta se att ättens medlemmar ännu inte lagt sig till med de förfinade vanor som hör till högadeln. De är lite grova och oslipade och samtidigt verkar de ha svårt att förhålla sig till sin nya position i samhället. En del kontakter med de lägre skikten i samhället finns kvar och ibland verkar det som om ätten inte vill släppa handelsmannaskapet och träda in i de högre beslutens svär.

Ättens överhuvud heter Björn och han är ganska gammal. Ätten blev adlad under hans mor Ednas tid för bara trettiosex år sedan och Björn själv har händer som vittnar om att han har grovarbetat i sina dar. Ätten representeras på mötet av Egil av Bore som spelas av Jens Friberg

association(at)live.se